

הדלקת נרות
 ירושלים: 17:02
 תל אביב: 17:20
 חיפה: 17:11

מוצאי שבת
 ירושלים: 18:15
 תל אביב: 18:17
 חיפה: 18:16

הרב אלעזר וולף
 רב מרכז י.נ.ר וחבר הועדה הרוחנית

פרשת כי תשא

נ"א באדר תשפ"א | פרשת פרה

שעתה וחוסנה של הברית והמחוייבות

עם אחר. "למה הי' יחרה אפך בעמך, עמך, מדגיש משה רבינו כמגיב לדברי הקב"ה בתחילת הסיפור בו הוא אומר למשה "לך רד כי שחת עמך" עמך ולא עמי. עד שבסוף מפרט ומצביע משה בדבריו "וראה, כי עמך הגוי הזה".

עמך הוא זה אשר שמך קרוי בהם בהוציאך אותם מארץ מצרים בכח גדול ובכח חזקה. "למה יאמרו מצרים ברעה הוציאם", אומר משה לפני ה'. לא בטענת אימת הימה יאמריו הוא שתבע בו משה פיוסין, אלא בתוכן האמירה שיאמרו מצרים וכל שאר העמים שלא יבחינו בין הקב"ה ובין ישראל ויתמיהו על הדבר הלא עמו הם שהרי נתן עליהם את כל חזקו ותוקף ידו, אין זה אלא, יסיקו, שח"ו אין ביכולתו להגשים רצונו, או שאין רצונו אך הטובה, שהנה הלא טרח בעם הזה להוציאם ועתה מכלה אותם, אין זה אלא, יאמרו, שתכלית מעשיו אינם בהכרח למען ההטבה, "ברעה הוציאם להרוג אותם בהרים ולכלותם". כלל הדברים, שמך הי' בשמנו קראת אותו. ואין דרך להפריד בין הדברים. - ברית.

כלומר, בשעה שבה מתחדדים הדברים והקצוות מוצכות כאפשרויות שיש לבחור ביניהם אזי מאירה עוצמתה של המחוייבות וחוסנה של הברית. אותה המחוייבות שיש לשני הצדדים הנתונים בברית למען אותה הברית. מתוך הכרה שאין לנו אפשרות לחמוק מהברית הזו. הם שלי ואני שלהם.

צא וראה שבשעה מיוחדת זו, כשהדבק המחבר הוא הברית, המחוייבות, מרהיב משה רבינו לבקש עוד בקשה מעם ה'. בקשה שאין לנו שום סימן המבשר שהדברים יתפתחו לקראת בקשה שכזו, "הראני נא את כבודך" הוא מבקש. מה הן מסתריך, מי אתה, כביכול, והאדון, הקב"ה, הוא מסכים, להראות לו את המקסימום האפשרי לבן אנוש.

כוחה של ברית, כוחה של המחוייבות לאהבה.

בשעת רצון זו מגלה הקב"ה למשה על מהלך חריג שנוהג בו כלפי אלו שמציאותם כלולה ומתאחדת עם מציאותו "חנותי את אשר אחון ורחמתי את אשר ארחם", היחס אליהם אינו רק על פי זכויות ומעשים. היחס אליהם הוא מכח הברית, המחוייבות, וראה כי עמך הגוי הזה.

זוהי, אם כן, סגולת כוחה של המחוייבות והברית העומדת בשעת משבר ומעמידה את חוסנו הפנימי של הקשר לטעת בו יציבות נצחית. לעולמים. כזו החזקה מכל משבר. זו שמעבירה את המבט מאותה נקודת מבט של הזולת. מידת הרחמים.

שבת שלום

מעשה העגל שבפרשתנו, על האווילות הבלתי נתפסת של מעשה הבגידה שחטאו בו אבותינו, יחד עם מחשבת כליון העם שעלתה לפני ה', הנחמו על הרעה, ריצויו של משה רבינו והגילוי החדש והמיוחד שבא בעקבות כך, פותחים לנו צוהר להציץ ולהתחקות אחר אופייה ותוכנה של הברית הנצחית הכרותה בין ה' ובין עמו כמו גם על דיוק אופיין של תכונות הטוב השלם. הם נותנים לנו גם את ההזדמנות להיווכח בגבולות הבלתי מוגבלים של הרחמים. וללמוד כמה דברים על ריצוי ופיוס סליחה ורחמים.

החטא הבלתי נסבל הזה והכל כך בלתי צפוי, שינה סדרי עולם, עשייתו איימה תחילה על המשך קיומו של עם ישראל כשהקב"ה מבקש ממשה הניחה לי ואכלם ואעשה אותך לוי גדול. גם לאחר כל הפיוסים החטא הנורא הזה הותיר את חותמו על מרקם היחסים בין הקב"ה ועמו ישראל, לצמיתות.

אבל, למרבה האירוניה דווקא באותה שעה בה קיומו של העם עמד בסיכון ממשי, דווקא אז נתגלה פן חדש ונצחי, כזה הממחיש את יציבותו של הקשר ומבטיח, בסופו של דבר, את חוסנו לעולם.

מה קרה שם שדווקא החטא, ועוד החטא הנורא הזה הוא שהביא בכנפיו את הגילוי העצום של שלש עשרה מידות הרחמים שעליהם אמרו חז"ל "אמר רבי יוחנן: אלמלא מקרא כתוב אי אפשר לאומרו, מלמד שנתעטף הקדוש ברוך הוא כשליח צבור, והראה לו למשה סדר תפלה. אמר לו: כל זמן שישאל חוטאין - יעשו לפני כסדר הזה, ואני מוחל להם." (ר"ה יז ב).

נראה כי דבר הוא בצביונו של קשר שיש בו ברית בין הדברים כי דווקא בשעה בה מגיעים המעשים עד לקצה הגבול, דווקא בשעה זו שלא היתה כל זכות וסיבה להמשיך את קיום העם הזה מצד המעשים, מצד הדימוס, כשיחסי הקשר הזה לא היה בהם עוד, למראית עין, במה להיתלות ולהתקיים סביבם, צפה וניצבה העובדה שאין לנו א-ל אחר וגם לו יתברך אין, כביכול,

דווקא בשעה שהגיעו המעשים עד לקצה הגבול, דווקא בשעה זו שלא היתה כל זכות וסיבה להמשיך את קיום העם הזה, כשיחסי הקשר הזה לא היה בהם עוד, למראית עין, במה להיתלות ולהתקיים סביבם, וניצבה העובדה שאין לנו א-ל אחר וגם לו יתברך אין, כביכול, עם אחר.

מרכז י.נ.ר - המרכז המוביל והמקצועי ללימודי ייעוץ והנחייה | בית הדפוס 30, ירושלים · 02-6321600 · MERKAZ@YNRCOLLEGE.ORG · YNRCOLLEGE.ORG

073-3383800

רדיו קול המשפחה

2873*

בית הוראה לשאלות הלכתיות:

02-6321609

קו י.נ.ר בקהילה

ייעוץ אישי, זוגי ומשפחתי